

Szalamandra

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság hírlevele

II. évfolyam IV. szám 2016. május

Munkatársakat keresünk!

Ismét itt van Baradla-manó

Címlapon - Mezei szil

Életképek - Első gombáink, a kucsmák

184. *Ulmus campestris* L.

Feldrüster.

Tartalomjegyzék

Kiemelt ajánlatunk

Hírmorzsák

Programajánló

Életképek

Kedvezményeink

Kiadó:

Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 1.

Felelős kiadó:

Veress Balázs igazgató

Szerkesztők:

Bacsó Zsolt, Antal Balázs, Daniel Swartz

Leiratkozás a hírlevélről:

Írjon egy LEIRATKOZÁS tárgyú üzenetet a
webnews.anp@gmail.com címre!

Fotók, grafikák:

Antal Balázs, Koltayné Zsoldos Krisztina,
Rózsa Sándor, Virók Viktor,
ANPI Archiv, pixabay.com, wikipedia.com

Jósvafő, 2016.

Kiemelt ajánlatunk

MŰSZAKI OSZTÁLYVEZETŐT KERESÜNK!

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság a „közszolgálati tisztviselőkről szóló” 2011. évi CXCV. törvény alapján pályázatot hirdet Műszaki Osztály osztályvezető beosztás ellátására.

A közszolgálati jogviszony időtartama: Határozatlan idejű kormánytisztviselői jogviszony (6 hónapos próbaidővel).

Foglalkoztatás jellege: Teljes munkaidő.

A vezető megbízás időtartama: A vezetői megbízás határozatlan ideig szól.

A munkavégzés helye: Borsod-Abaúj-Zemplén megye, 3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1. szám.

A részletes pályázati kiírást megtalálja [weboldalunkon](#).

ERDÉSZETI SZAKREFERENST KERESÜNK!

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság (Jósvafő) határozatlan időre szóló kormány- tisztviselői jogviszony mellett felvételt hirdet erdészeti szakreferensi munkakör betöltésére.

Bérezés: a 2011. évi CXCV. tv. alapján.

A pályázat benyújtásának módja: postai úton vagy személyesen.

A pályázat benyújtásának helye: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 3758 Jósvafő, Tengersizem oldal 1.

A benyújtás határideje: 2016. május 20. (postázás esetén ez a dátum a beérkezés határnapja).

A munkavégzés helyszíne: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság, Aggteleki vagy Zempléni Tájégségi irodája.

A részletes pályázati kiírást megtalálja [weboldalunkon](#).

Hírmorzsák

AZ ÉV EMLŐSE KREATÍV PÁLYÁZAT

A Vadonleső Program valamint a tíz hazai nemzetipark-igazgatóság a Földművelésügyi Minisztérium Természetmegőrzési Főosztályával, a Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályával, a Fővárosi Állat- és Növénykerttel, a Magyar Természettudományi Múzeummal és a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel karöltve 2016-ban, AZ ÉV EMLŐSE: A DENEVÉR programsorozat keretében „puha szárnyakon száll ...” címmel denevérmese-röptető pályázatot hirdet. A pályázati kiírást, és a pályázatban részt vevő meséket megtalálja [weboldalunkon](#).

tarts velünk e mesés barlangtúrán, ahol a Baradla manó bemutatja Neked birodalmát. Kifürkészheted a mélység titkait, az Óriások termében, vagy a Hangversenyteremben zenét hallgatva csodálhatod meg a szebbnél szebb cseppköveket. Kormos Edit „A Baradlamanók” c. mesekönyvében manók mutatják be e föld alatti birodalmat a gyerekeknek. A kiadvány Balla Lajos festőművész illusztrációival 2003-ban jelent meg, megvásárolható jósvafői jegypénztárunkban és az aggteleki ajándékboltban. A részleteket megtalálja [weboldalunkon](#).

BARADLA-MANÓ TÚRA A BARADLA-BARLANGBAN

Mesés barlangtúra a Baradla-barlang jósvafői, és aggteleki szakaszán, óvodások, kisiskolások, családok számára. Hallottál már arról, hogy létezik egy elvarázsolt, föld alatti Meseország? Ha kíváncsi vagy arra, hogyan keletkeztek a barlangok, milyen – sokszor emberi szem számára láthatatlan – élőlények laknak itt, akkor

CÍMLAPON – MEZEI SZIL

Az Országos Erdészeti Egyesület éves szavazásán az egyik legsokoldalúbban felhasználható fajunk, a hajdanán szent faként is tisztelt mezei szil győzedelmeskedett, és lett a 2016-os év fafaja. Európa nagy részén **őshonos faj**, magas hőigénye miatt elsősorban a sík- és dombvidékeket kedveli, emiatt közép-hegységekben csak az alacsonyabb régiókban található meg. Jellemző élőhelye a **keményfás ligeterdő**, ahol a kocsányos tölgygel, a magyar kőrisrel és a vénic-szillel alkot állományokat. Magassága akár a **30 métert** is elérheti. Rendkívül kemény, rugalmas, nehezen hasadó és szívós fáról van szó, mely tulajdonságai miatt a mezei szil hajóácsolásra, víz alatti építkezésre és – a tölgyfával vetekedve – **épületfának is kiváló**. Kocsigyártók, asztalosok, tímárok és csőkészítők is szívesen dolgoztak vele, s belőle, de népi

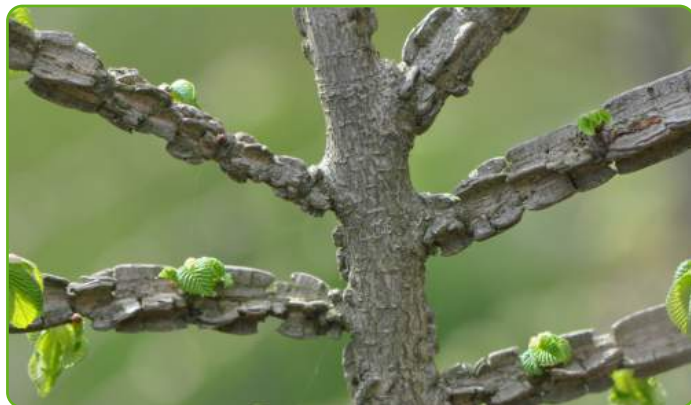

Hírmorzsák

gyógyászatra is alkalmazták, míg lombja **kérődző állatoknak szolgált takarmányul**. A mezei szil a csonkolásokat könnyen regenerálja, jól sarjad tuskórról és gyökérről is, a szomszédos egyedek gyökerei gyakran összenőnek, amelyen keresztül tápanyagcserét tudnak véghezvinni. Ezért van az, hogy a kivágott egyedek tuskói gyakran tovább élnek. A 2016-os Év Fájának választott mezei szil a magyar táj eltűnő félben lévő, egykor igen megbecsült eleme, mely megőrzése és ápolása fontos erdészeti feladat. Eötvös Károly a szilt egyenesen a magyarság nemzeti fájának tekintette, mivelhogy „ezer falu, város, halom, dűlő, határrész viseli a Szilas és Szilágy nevet. S ahol ez a név van: ott magyar lakik, ott magyar telepedett meg ezer év előtt.” További érdekességeket olvashat az év fájáról [weboldalunkon](#).

Programajánló

Május 8. 9³⁰

Orchidea túra a Tokaji-hegyen

A Tokaji-hegy májusi orchideáival és védett természeti értékeivel ismerkedhetünk meg túravezetőnk segítségével. Túránk során fotózásra is nyílik lehetőség.

Helyszín: Tokaji-hegy.

Találkozó: Tarcál, vasútállomás.

Hossza, időtartama: 6-8 km, 5-6 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb május 2-ig) indul, min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő – teljes árú, 700 Ft/fő – min. 10 fős csoport esetén, 500 Ft/fő – diák, nyugdíjas, 2000 Ft/család.

Információ: Zempléni Tájegységi Iroda, +36/30 442-8292, zemplentura@gmail.com

Május 7. 14³⁰

Barangolás a Baradla-barlang tetején

Mikor szántottak ördögök Aggtelek határában? Hogyan néz ki a karsztfelszín? Miért nem nyeli el a Baradla-barlang az Aggteleki-tó vizét? Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre kap választ az, aki részt vesz túránkon.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsege, Tourinform előtt.

Hossza, időtartama: 3 km, 1,5-2 óra.

A túrák min. 1 nappal a túranap előtti napig történő bejelentkezéssel indulnak (május 6.). Min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén indítunk túrát.

A túrán részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő – teljes árú, 700 Ft/fő – min. 10 fős csoport esetén, 500 Ft/fő – diák, nyugdíjas, 2000 Ft/család.

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Programajánló

Május 9. 13⁰⁰

„Bolygólesen”

Megfigyelhetjük a rejtőzködő Merkúr átvonulását a Nap előtt (előadás, távcsöves megfigyelés).

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes.

Előzetes jelentkezés szükséges, határidő **május 4.**

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, anp.oktatas@index.hu

Május 10. 9⁰⁰

Madarak és Fák Napja – együttműködő iskolák részére

Játékos vetélkedő segít a gyerekeknek ismerkedni a környék fáival, madaraival.

Helyszín: Jósvafő, Kúria Oktatóközpont.

A részvétel ingyenes.

Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: **május 6.**

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, anp.oktatas@index.hu

Május 14. 10⁰⁰

ANP közönségnap

Idén ünnepli fennállásának 30. évfordulóját a jósvafői hucul ménés.

Programok: Zöld Sziget, pünkösdi játszóház, lovaglás, lovaskocsizás, barlangtúrák, Igazgatóság osztályainak bemutatkozása, helyi termék bemutató és vásár.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsege.

A részvétel több program esetében ingyenes.

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Programajánló

Május 21.

Bükk-Aggtelek kerékpártúra

Helyszín: Szilvásvárad – Aggtelek

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, aggtelek@tourinform.hu

Május 21. 14³⁰

Barangolás a Baradla-barlang tetején

Mikor szántottak ördögök Aggtelek határában? Hogyan néz ki a karsztfelszín? Miért nem nyeli el a Baradla-barlang az Aggteleki-tó vizét? Ilyen és ezekhez hasonló kérdésekre kap választ az, aki részt vesz túránkon.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-tető.

Találkozó: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsege, Tourinform előtt.

Hossza, időtartama: 3 km, 1,5-2 óra.

A túrák min. 1 nappal a túranap előtti napig történő bejelentkezéssel indulnak (május 20.). Min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén indítunk túrát.

A túrán részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Részvételi díj: 1000 Ft/fő – teljes árú, 700 Ft/fő – min. 10 fős csoport esetén, 500 Ft/fő – diák, nyugdíjas, 2000 Ft/család.

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Május 24-27. 9⁰⁰

Európai Nemzeti Parkok Napja

Nyílt napok az Aggteleki Nemzeti Parkban. Természetismereti túrák, vizsgálódások, interaktív foglalkozások.

- **Május 24.** Nyílt nap óvodások részére.
- **Május 25.** Nyílt nap az általános iskola alsó tagozatosai részére.
- **Május 26.** Nyílt nap az általános iskola felső tagozatosai részére.
- **Május 27.** Nyílt nap középiskolások részére.

Programajánló

Helyszín: Jósvalfő, Kúria Oktatóközpont

A részvétel ingyenes.

Előzetes jelentkezés szükséges, határidő: **május 18.**

Jegyár: 200 Ft/fő egységesen. Előzetes bejelentkezés szükséges.

Információ: Kúria Oktatóközpont, 48/350-056, anp.oktatas@index.hu

Május 28.-június 5.

Magyar Nemzeti Parkok Hete

Kedvezményes barlangtúrák (20%) és felszíni túrák (50 %).

Helyszín: aggteleki rövidtúra, jósvalfői rövidtúra, vörös-tói középtúra

Időpont: túratípusonként változó időpontok Időtartam: 1-1,5 óra
(túratípusonként változó)

Táv: 1 km-2,3 km A túrák a meghirdetett kötelező időpontokban már 1 fő jelentkezése esetén is indulnak, egyéb időpontban a forgalom függvénye.

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Május 28. 18⁰⁰

Aggtelek határában

Hagyományos tájhasználatot bemutató nyáreleji túra Aggtelek körül: szalagparcellák, hagyományos szántóföldi kultúrák, búza, árpa, rozs és ma már ritka (esetenként védett) gyomvegetáció (búzavirág, konkoly, szarkaláb) tekinthető meg.

Helyszín: Aggtelek.

Találkozó: Aggtelek, harangtorony melletti parkoló.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb **május 26-ig**) indul, min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén.

A túrán részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Részvételi díj: 500 Ft/fő – teljes árú, 350 Ft/fő – min. 10 fős csoport esetén, 250 Ft/fő – diák, nyugdíjas, 1000 Ft/család.

Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Programajánló

Május 29.

Gyermeknap Aggteleken

Programok:

- **11⁰⁰-15⁰⁰ Szalamandra Játszóház**

Természetismereti játszóház változatos, érdekes, izgalmas feladatokkal.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége.

Részvételi díj: ingyenes.

- **11⁰⁰ Baradlamanó túra**

A Baradlamanók földalatti felfedezésre invitálnak a cseppkövek birodalmába. Családoknak ajánlott program.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang.

Hossza, időtartama: 1 km, 1 óra.

Túraindulás: Aggtelek, Baradla-barlang jegypénztára.

Részvételi díj: 1600 Ft/fő - teljes árú, diák, nyugdíjas, pedagógus - 40 % kedvezmény, 3-6 év között - 200 Ft/fő.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb **május 28-ig**) indul, min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén.

A túrán részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Információ: Tourinform-Aggtelek, 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

- **14⁰⁰ Manó Matyi nyomoz**

Játékos felszíni séta bábokkal az elveszett szalamandra-királylány nyomában. Családoknak ajánlott program, 5-12 éves korú gyerekekkel.

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang fogadótérsége.

Találkozó: Aggtelek, Tourinform.

Hossza, időtartama: 500 m, 1 óra.

A túra előzetes bejelentkezéssel (legkésőbb **május 28-ig**) indul, min. 5 fő jelentkezése vagy 5 egész jegy megváltása esetén.

A túrán részt vevők maximális létszáma 30 fő.

Részvételi díj: 500 Ft/család.

Információ: Tourinform-Aggtelek, 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Programajánló

Május 27-29.

Baradla Kórusfesztivál

Helyszín: Aggtelek, Baradla-barlang. Információ: Tourinform-Aggtelek, tel: 48/503-000, naturinform.anp@gmail.com

Program:

- **május 27. péntek 17 óra:** megnyitó Aggteleken, a Baradla-barlang bejáratánál lévő Tourinform előtti teraszon
- **május 28. szombat 18 óra:** Fesztivál-koncert Aggteleken, a Baradla-barlang hangversenytermében
- **május 29. vasárnap** templomi koncertek: Felsőnyárád, római katolikus templom 9 óra: Chorale Vocaluz és a Forrás Kamarakórus

Résztevő kórusok: Amadeus Kórus, Budapest; Chorale Vocaluz , Franciaország - Héricourt; Forrás Kamarakórus, Miskolc; Vox Antiqua, Debrecen

Életképek

Aggteleken él a Koltay házaspár, Kriszta és Gábor. A nagyvárosi életet cserélték le egy parasztportára, és a nyugodtabb, vidéki légkörre. Kenyerüket lekvárfőzéssel, és különböző gombás készítményekkel keresik. Termékeik megkapták a Nemzeti Parki Termék védjegyet. Sokan vágyhatnak olyan életre, mint az övék, és most egy kicsit ön is részese lehet mindennapjaiknak Gábor sorain keresztül.

ELSŐ GOMBÁINK, A KUCSMÁK

Amikor a "Hósávban" az utolsó maradványai is elolvadnak a télnek és a nyirkos avart melegíteni kezdi a nap, az élet jelei is megmutatkoznak. Elindulnak az elhullott levelek alatt áttelelő békák a pocsolók felé, néhány korhadó ágon megjelenik a piros csészegomba és mint kis gyertyák, itt-ott meredezni kezdenek a cseh kucsmagomba termőtestjei. Ezek a gyönyörű tömlősgombák nemcsak impozáns formájukkal, hanem csemegének számító jó ízükkel is

kitűnnek későbbi csoporttársaik közül. Mátyás király udvarában, Budára szekér számra hordták a kucsmagombák fajait a magyar falusiak, így spórolva meg sok-sok adógarast.

Aggteleken évek óta gyűjtjük a cseh kucsmagombát (*Phychoverpa bohemica*), a fattyú kucsmagombát (*Mitrophorasemilibera*), és a hegyes kucsmagombát (*Morchella conica*) márciustól április végéig.

Felhasználásuk:

Ezek a gombák nyersen, fagyasztva, szárítva és savanyítva egyaránt felhasználhatóak a legkülönbözőbb ételekhez.

Ajánljuk, hogy a nyers, fagyasztott és szárított kucsmagombát legalább 20 percig hőkezeljük (pároljuk, főzzük, sütjük). Nyersen sosem fogyasztjuk!

Levesnek, krémlevesnek, ragulevesbe, köretnek, salátának kiválóan alkalmas. Ne keverjük más gombákkal, mert intenzív ízüket nem érdemes tompítani, fokozni pedig fölösleges.

Koltay Gábor

Kedvezményeink

Tengerszem Szálló** és Oktatási Központ

A Tengerszem Szálló** és Oktatási Központ vendégei **50%-os** kedvezménnyel vehetik igénybe - teljes árú jegy váltása esetén - a kombinált túrát (aggteleki és vörös-tói barlangtúra) és a jósvafői rövid-, a Vass Imre- vagy a Rákóczi-barlangi túrát.

Kövirózsa Apartmanház

Az Apartmanház vendégei már az első itt töltött éjszaka után **50 %-os** kedvezménnyel vehetik igénybe - teljes árú jegy váltása esetén - a Baradla-barlang kombinált túráját (aggteleki és vörös-tói barlangtúra).

Szalamandra Ház és Erdei Iskola

A Szalamandra-ház vendégei a 3. itt eltöltött éjszaka után **50 %-os** kedvezménnyel - teljes árú jegy váltása esetén - vehetik igénybe a Baradla-barlang kombinált túráját (aggteleki és vörös-tói barlangtúra), vagy a Rákóczi-barlangtúrárt.

20% kedvezménnyel válhatnak jegyet egyes barlangtúráinkra az **Edelényi Kastélypark** látogatói, a **Füzéradványi Károlyi-kastély** látogatói, és a **MiskolcPass kártyával** rendelkezők.

10% kedvezménnyel válhatnak jegyet egyes barlangtúráinkra a **Nyíregyházi Állatpark** látogatói, a **Jonatán-kártyával**, az **ISAS**, **CEU**, **Amnesty International**, **Tudatos Vásárlók Egyesülete** kártyáival rendelkező látogatók.

A **Bodrogzugi vízitúrán** résztvevők a naponta induló barlangtúrákon „Kedvezményes jegy” váltására jogosultak.

A tájékoztatás nem teljeskörű! A részletekért kérjük látogasson el **weboldalunkra!**